

A KÖTELEM

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el.
- 2.) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás.
- 3.) Az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni, tehát a teljesítés kikényszerítéséhez nincs állami segítség, azonban az önkéntes teljesítésre változatlanul mód van, de azt az elévülésre hivatkozva visszakövetelni nem lehet.
- 4.) A szerződési szabadság nem azt jelenti, hogy a felek szabadon döntenek arról, hogy kívánnak-e, és ha igen kivel kötnek szerződést, továbbá szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát.
- 5.) A kötelem az olyan abszolút szerkezetű polgári jogi jogviszonyok gyűjtő elnevezése, amelyekből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás teljesítésének követelésére.
- 6.) A fedezetelvonó szerződés vonatkozásában az abszolút hatálytalanság azt jelenti, hogy az ilyen ügylet a szerződést kötő felek között érvényes, csak a harmadik személy – a követelés jogosultja – irányában relatívan hatálytalan.
- 7.) Az általános szerződési feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően - legkésőbb a szerződéskötéskor - megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten elfogadta.
- 8.) Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem határozták meg egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítési helynek megfelelő piacon a teljesítési időben kialakult középárat kell megfizetni.
- 9.) Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésben, amelyet jogszabály rendez.
- 10.) Az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni, azaz értelmezési nehézség esetén a szerződés egészét kell figyelembe venni, a felek korábbi jognyilatkozatai pedig a szerződés értelmezésénél figyelembe vehetők.
- 11.) Igaz az az állítás, hogy a megtámadási jog a szerződés megkötésétől számított három éven belül a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható?
- 12.) Aki szolgáltatás teljesítését ingyenesen vállalja, a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett kárért akkor felel, ha a jogosult bizonyítja, hogy a kötelezett a kárt szándékos szerződésszegéssel okozta, vagy elmulasztotta a tájékoztatást a szolgáltatás olyan lényeges tulajdonságáról, amelyet a jogosult nem ismert.

13.) A felek kötelezettségük teljesítéséhez vagy joguk gyakorlásához más személy közreműködését vehetik igénybe, kivéve ha a kötelezett a szolgáltatás jellege, jogszabály rendelkezése vagy a felek megállapodása szerint személyesen köteles eljárni.

14.) A szerződés érvénytelennek minősül kizárólag semmisség esetén.

15.) A szerződés megerősítésének eszközei valamilyen szerződésszegéshez kapcsolódó, a kötelezett által önként vállalt többlétszankciót biztosítanak a jogosult számára, és egyben a kötelezett teljesítési készségét juttatják kifejezésre.

16.) A foglalót és a kötbért is írásban kötelező rögzíteni.

17.) A felek együttműködési kötelezettsége azt jelenti, hogy a felek csak a szerződéskötési tárgyalások alatt kötelesek együttműködni.

18.) Használati szerződésnek minősül a bérleti szerződés, a haszonkölcsön-szerződés és a letéti szerződés is.

19.) A kárfelelősség alapja, hogy a károkozó magatartással megvalósított kötelezettségszegés – főszabály szerint – pénzben kifejezhető helytállási kötelezettséget keletkeztet.

20.) Aszerint, hogy a megszegett kötelezettség milyen jogviszonyra vezethető vissza különbség tehető ún. deliktális (szerződésen kívüli) és kontraktuális (szerződésszegéssel okozott) kárfelelősségi szabályok között.

21.) Az általános kárfelelősség értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni, azonban mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

22.) A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli.

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) Az utaló magatartás törvényi feltételeinek fennállása esetén a bíróság kivételesen lehetőséget kap arra, hogy a kár egészben vagy .....megtérítésére kötelezhesse azt, akinek szándékos magatartása révén a .....másik felet önhibáján kívül érte károsodás.

2.) Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem ..... egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítési helynek megfelelő piacon a teljesítési időben kialakult .....megfizetni.

3.) A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában alkalmasnak kell lennie a rendeltetése szerinti ..... és azokra a célokra, amelyekre más, ... rendeltetésű szolgáltatásokat rendszerint használnak, illetve rendelkeznie kell azzal a minőséggel, és nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű....., és amelyet a jogosult elvárhat, a kötelezett által adott leírásban szereplő vagy az általa a jogosultnak .....bemutatott szolgáltatásra jellemző tulajdonságokkal; és meg kell felelnie a .....-ban meghatározott minőségi követelményeknek.

4.) Akit személyiségi jogában megsértenek, ... követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés

súlyára, ismétlődő jellegére, a .....mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, ... határozza meg.

2.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem!

- a.) valamely dolog adására
- b.) tevékenységre
- c.) tevékenységtől való tartózkodásra
- d.) vagy más magatartásra

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy mi szakítja meg az elévülést!

- a.) a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése
- b.) a kötelem megegyezéssel történő módosítása
- c.) az egyezség
- d.) a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

3.) Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igénye alapján a jogosult választása szerint mit tehet?

- a.) kijavítást vagy kicserélést igényelhet
- b.) az ellenszolgáltatás arányos leszállítását nem igényelheti
- c.) a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthatja vagy mással kijavíttathatja
- d.) a szerződéstől elállhat, ha a kötelezett a kijavítást vagy a kicserélést nem vállalta, e kötelezettségének nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt

4.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik állítás igaz, vagy mely állítások igazak!

- a.) Ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős, vagy mindkét fél felelős, a foglaló visszajár
- b.) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni
- c.) A túlzott mértékű foglaló összegét a kötelezett kérelmére a bíróság mérsékelheti

5.) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg, vagy szüntetik meg a szerződést!

- a.) a szolgáltatás teljesítésével
- b.) abban az esetben, ha nem ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezett
- c.) egyoldalú jognyilatkozattal
- d.) közös megegyezéssel
- e.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani

6.) Jelölje meg az alábbiakból melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

- a.) a megbízási szerződés
- b.) a bizományi szerződés
- c.) fuvarozási szerződés
- d.) a szállítmányozási szerződés
- e.) a bizalmi vagyonkezelési szerződés

7.) Jelölje meg, hogy a melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

- a.) károkozásból
- b.) személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséből
- c.) értékpapírból
- d.) egyoldalú jognyilatkozatból

8.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból a kötelelem megszűnésének esetét (eseteit)!

- a.) a szolgáltatás teljesítésével
- b.) abban az esetben, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezett; (személyegyesülés)
- c.) a kötelezett halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha kötelezettsége személyesen teljesíthető szolgáltatás nyújtására irányult
- d.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani
- e.) a feleknek a kötelelem megszüntetésére irányuló megállapodásával
- f.) jogszabályban vagy bírósági vagy hatósági határozatban meghatározott egyéb okból

9.) Jelölje meg, hogy melyek a szerződési jog alapelvei!

- a.) szerződési szabadság
- b.) együttműködési kötelezettség
- c.) különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- d.) visszterhesség vétele

10.) Az alábbiakból mely szerződés (szerződések) semmis (semmisek)?

- a.) értékelhetetlen, ellentmondó kikötést tartalmazó
- b.) jóerkölcsbe ütköző szerződés
- c.) uzsorás szerződés
- d.) lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés

11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a tulajdonátruházó szerződések közé!

- a.) az adásvételi szerződés
- b.) vállalkozási szerződés
- c.) csereszerződés
- d.) ajándékozási szerződés

12.) Jelölje meg, hogy melyek a kötelelem fahasztó jogi tények!

- a.) szerződésből
- b.) utaló magatartásból
- c.) megbízás nélküli ügyvitelből
- d.) jogalap nélküli gazdagodásból

13.) Jelölje meg, hogy a szerződés megkötését mikor tagadhatja meg bármelyik fél!

Ha bizonyítja, hogy

- a.) az előszerződés megkötését követően előállott körülmény következtében az előszerződés változatlan feltételek mellett teljesítése lényeges jogi érdekét nem sértene
- b.) a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában előrelátható volt
- c.) a körülmények megváltozását saját maga idézte elő
- d.) a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe

14.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak vállalkozási típusú szerződések közé!

- a.) fuvarozási szerződés
- b.) vállalkozási szerződés
- c.) megbízási szerződés

15.) A teljes kártérítés körében a károkozó mit köteles megtéríteni?

- a.) a károsult vagyónában beállott értékcsökkenést
- b) az elmaradt vagyoni előnyt
- c) a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket

16.) jelölje meg, hogy károkozás esetén a jogellenességet mely okok zárják ki?

ha a károkozó a kárt

- a) a károsult beleegyezése nélkül okozta,
- b) a jogtalan támadás vagy a jogtalan és közvetlen támadásra utaló fenyegetés elhárítása érdekében a támadónak okozta, ha az elhárítással a szükséges mértéket nem lépte túl;
- c) szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben; vagy
- d) jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sérti, vagy a jogszabály a károkozót kártalanításra kötelezi.

FIGYELEM! A KÖTELMI JOG TERÉN A KÖNYV MEGJELENÉSE ÓTA A FONTOSABB VÁLTOZÁS:

Ahogy a korábbi leckékben láthatta, a Ptk. **2:47. §** [Az üzleti titokhoz való jog. Know-how (védett ismeret)] 2018.VIII.8-tól hatálytalan, és új törvényben nyert szabályozást.

Plussz információ tananyagon kívül további hasznosításra:

6:105. § [Tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű kereset]

(1) A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződés részévé váló tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt közérdekű keresetet indíthat

- a) az ügyész;
- b) ¹ a miniszter, az autonóm államigazgatási szerv, a ~~kormányhivatal~~, kormányzati főhivatal, a központi hivatal vezetője;
- c) a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője;
- d) a gazdasági és szakmai kamara vagy érdekképviselői szervezet; és
- e) az általa védett fogyasztói érdekek körében a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület, és az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamának joga alapján a fogyasztói érdekek védelmére létrejött szervezet.

HA MEGOLDOTTA A FELADATOKAT, AZ ALÁBBI HELYEKEN IS PONTOSÍTHATJA A VÁLASZAI HELYESSÉGÉT.

---

¹ Módosította: 2019. évi CIX. törvény 194. §.

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

HELYES VÁLASZ

TANKÖNYV OLDALSZÁMA

1.) Hamis	202
2.) Igaz	201
3.) Igaz	202
4.) Hamis	204
5.) Hamis	201
6.) Hamis	206
7.) Igaz	208
8.) Igaz	207
9.) Igaz	207
10.) Igaz	209
11.) Hamis	210
12.) Igaz	211
13.) Igaz	211.
14.) Hamis	209
15.) Igaz	213
16.) Hamis	213-2014
17.) Hamis	205
18.) Igaz	236
19.) Igaz	254.
20.) Igaz	255.
21.) Igaz	256.

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) Az utaló magatartás törvényi feltételeinek fennállása esetén a bíróság kivételesen lehetőséget kap arra, hogy a kár egészben vagy részben való megtérítésére kötelezhesse azt, akinek szándékos magatartása révén a jóhiszemű másik felet önhibáján kívül érte károsodás.

(TK. 253. oldal)

2.) Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem határozták meg egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítési helynek megfelelő piacon a teljesítési időben kialakult középárat kell megfizetni. (TK.207.)

3.) A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában alkalmasnak kell lennie a rendeltetése szerinti célra, és azokra a célokra, amelyekre más, azonos rendeltetésű szolgáltatásokat rendszerint használnak, illetve rendelkeznie kell azzal a minőséggel, és nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű szolgáltatásoknál szokásos, és amelyet a jogosult elvárhat, a kötelezett által adott leírásban szereplő vagy az általa a jogosultnak mintaként bemutatott szolgáltatásra jellemző tulajdonságokkal; és meg kell felelnie a jogszabályban meghatározott minőségi követelményeknek.

(TK.210.)

4.) Akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg. (TK.257.)

III.AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

HELYES VÁLASZ   TANKÖNYV OLDALSZÁMA

1.)a.b.c.d.	201.
2.) a.b.c.d.	202.
3.) a.c.d.	212.
4.) a.b.c.	213.
5.) a. c.d.e.	216.
6.) a.b.d.e.	229.
7.) a.b.c.d.	201.
8.) a.b.c.d.e.f.	202.
9.) a.b.c.d.	204.
10.) a.b.c.d.	210.
11.) a.c.d.	217. 222.
12.) a.b.c.d.	201.
13.) d.	208.
14.) a.b.	223.
15.) a.b.c.	256.
16.) b.c.d.	256.